

Kongsberg kommune

Økonomisk handlingsrom mot 2030

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en av Norges sterkeste teknologi- og industrikommuner — høyt utdannet, vekstkraftig, med eiendomsskatt og sterk skatteinngang — som likevel driver en kommunekasse i reell ubalanse. Ett funn rammer inn rapporten: industriskatten gir blendende, men konjunktursårbare topplinjer som *maskerer* et strukturelt merforbruk, tomme buffere og en gjeld på vei mot 100 % av driftsinntektene.

1,5 %

netto driftsresultat (VISER, 2025) — men 2024-regnskapet endte på –105 mill (negativt); VISER-tallet ser normalisert/budsjettert ut (kap. 2)

1,7 %

disposisjonsfond — nær tomt mot eget 10 %-mål (278 mill); kommunen oppgir selv 1 % / 28 mill ved utgangen av 2024 (kap. 2)

+38,7 mill

pleie og omsorg over behovsnivå (2025) — mangeårig merforbruk og rekordhøyt sykefravær (kap. 4)

89,6 %

netto lånegjeld — kommunedirektøren varsler passering av 100 % i 2025; «nærmer seg kritisk grense» (kap. 2)

Sammendrag for kommunestyret: rik teknologiby, fattig kommunekasse

VISER Behovskorrigert driver Kongsberg i 2025 **pleie og omsorg klart over behovsnivå** (+38,7 mill), med **barnehage** så vidt over (+9,3) og kommunehelse på linje (+0,7). De øvrige store tjenestene ligger under behov: administrasjon –73,3 mill, sosial –43,4, barnevern –37,7 og grunnskole –5,1. På finanssiden viser de reviderte 2025-tallene netto driftsresultat 1,5 %, disposisjonsfond 1,7 % og netto lånegjeld 89,6 %.

TOLKNING Kongsberg er en av Norges sterkeste industri- og teknologikommuner — høyt utdannet, vekstkraftig, med eiendomsskatt som **aktiv** inntektskilde — som likevel driver en kommunekasse i vedvarende ubalanse. **2024-regnskapet endte på netto driftsresultat –105 mill** (negativt), disposisjonsfondet var nede i 28 mill (1 %) mot et eget mål på 278 mill (10 %), rente- og avdragsutgiftene 10,4 % av driftsinntektene (mål maks 6 %), og av fem egne handlingsregler brøt kommunen minst fire. De reviderte VISER-finanstillene (NDR 1,5 %, fond 1,7 %) ser *normalisert* ut mot dette — men de bekrefter samme historie: et nær tomt fond og en gjeldsgrad på vei mot 100 %.

Avstemming netto driftsresultat — rapportens viktigste finanstall. VISER oppgir NDR **1,5 %** for 2025. Det *faktiske* 2024-resultatet var **–105 mill (negativt)** ifølge kommunedirektørens egen analyse. VISER-tallet virker å være et budsjettet/normalisert nivå, ikke det avlagte regnskapsresultatet for 2024. Disposisjonsfond 1,7 % (VISER) peker samme vei som kommunens eget 1 % / 28 mill — fondet er **nær tomt**, langt under 10 %-målet. Les derfor 1,5 % som VISER og «reelt negativt 2024-resultat» som den ærlige avstemmingen av hvor akutt situasjonen faktisk har vært (kap. 2).

Hovedbildet i fem punkter

1. **Rik by, fattig kasse** — NDR –105 mill (2024), fond 1 % mot mål 10 %, rente/avdrag 10,4 %; minst fire av fem egne handlingsregler brutt (kap. 2).
2. **Skatteboomen redder ikke kommunen** — skatt +80 mill over budsjett (2025), men merforbruket er strukturelt; konjunktur-topper maskerer, men løser ikke (kap. 3).
3. **PLO over behov** (+38,7 mill) — mangeårig merforbruk og rekordhøyt sykefravær (9,3 % totalt / 11 % i PLO mot mål 6,9 %) (kap. 4).
4. **Barnehage over / grunnskole under** — demografi (1 000+ tomme pulter, –108 elever/år; Jondalen nedlagt) og struktur som henger etter (kap. 4).
5. **Administrasjon kraftig under behov** (–73,3 mill) — villet effektivisering rettet mot stab/konsulenter, med skjerming av tjenestene (kap. 5).

Det viktigste skillet i rapporten. Kongsberg har ikke et inntektsproblem på overflaten — skatten strømmer inn, eiendomsskatten er aktiv, og industrien vokser. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvorfor** løser ikke den sterke skatteinngangen driftsproblemet (svar: merforbruket er strukturelt, og inntektssystemet utjevner bort industriskatten), og **hvor robust** er en kommune uten buffere, med gjeld mot 100 %, når konjunktorene i én dominerende teknologiklynge snur. Skatteboomen demper ikke kravet til sparetiltak.

Sammenligningsgrunnlag for PLO-brutto og behovskorrigerer mot Grønt hefte-kriteriene. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder NDR- og sykefraværsavstemmingen, og at 2024-tallene stammer fra kommunedirektørens analyse omtalt i lokalpressen, ikke fra et lokalisert årsregnskapsdokument.

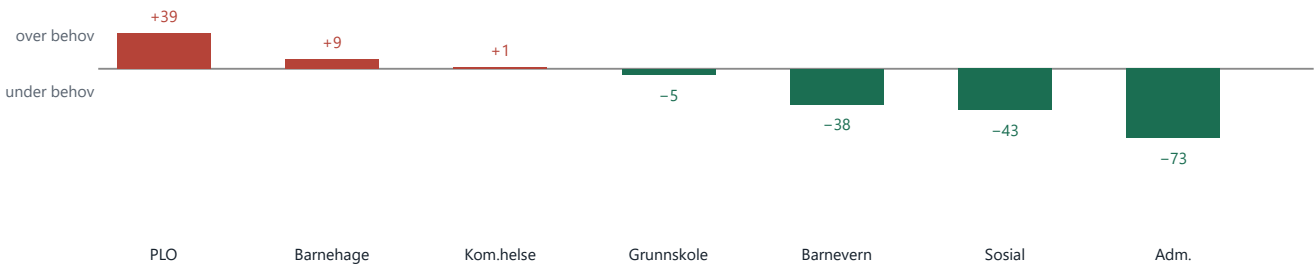
1 · Det behovskorrigerte bildet: PLO over behov, resten holdes nede

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Kongsberg i 2025 pleie og omsorg klart over behovsnivå, med barnehage så vidt over. De øvrige store sektorene ligger under behov — administrasjon kraftigst:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	+38,7	+35,0	over behov, dypere
Barnehage	+9,3	+20,8	over behov, avtagende
Kommunehelse	+0,7	-7,2	nå på linje
Grunnskole	-5,1	-15,7	under, mindre dypt
Barnevern	-37,7	-23,8	under behov, dypere
Sosial	-43,4	-49,2	langt under behov
Administrasjon	-73,3	-49,6	kraftig under, dypere

2025 hovedår (reviderte tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; positivt avvik = over behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 29 169.

Behovskorrigert avvik 2025, mill kr/år

TOLKNING Mønsteret er det motsatte av en klassisk «rik kommune som bruker mer på alt». Kongsberg holder fire av sju sektorer under behov — administrasjon kraftigst (-73,3 mill) — mens tyngdepunktet over behov ligger i pleie og omsorg. Dette er ikke bredt overforbruk, men en kommune som *skjermer tjenestene og kutter på toppen* for å finansiere et strukturelt merforbruk i PLO. «Ostehøvel» er feil verktøy: den ville høvle i sektorer som allerede ligger under behov (sosial, barnevern, administrasjon), der ytterligere kutt er kapasitets- og forsvarlighetsrisiko, ikke en indikasjon på effektiviseringspotensial. De reelle analyse-spørsmålene er konsentrert til finanssiden (kap. 2), skattemaskeringen (kap. 3) og PLO-merforbruket (kap. 4).

To kvalitative forbehold til behovsbildet. Drift over behov kan være villet raushet *eller* manglende kostnadskontroll; her peker kildene mot det siste — helse og mestring har «sprengt budsjettene gjennom mange år». Drift dypt under behov kan tilsvarende være effektivitet *eller* underdekning. På administrasjon er det delvis et målingsforbehold: lav KOSTRA-ført administrasjon kan reflektere hvordan en industripreget kommune fører fellesfunksjoner og interkommunalt samarbeid (Kongsbergregionen: IKT, responscenter, tilsyn).

2 · Finans: rik teknologiby, fattig kommunekasse

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025 (VISER)	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	1,5	budsjettert/normalisert; faktisk 2024-resultat var –105 mill (negativt)
Disposisjonsfond	1,7	nær tomt; kommunen oppgir selv 1 % / 28 mill mot mål 10 % (278 mill)
Netto lånegjeld	89,6	kommunedirektøren varsler passering av 100 % i 2025

Reviderte tall (KOSTRA, kommunekonsern). 2024-tallene (NDR –105 mill, gjeld 88,7 %, fond 1 %) stammer fra kommunedirektørens analyse omtalt i Laagendalsposten, ikke et lokalisert årsregnskapsdokument (kap. 6).

Avstemming av netto driftsresultat — det viktigste finanstallet. VISER oppgir NDR **1,5 %** for 2025. Men det avlagte **2024-regnskapet endte på –105 mill (negativt)**, mot kommunens eget mål om minst 1,75 %. VISER-tallet (1,5 %) virker å være et budsjettert/normalisert nivå, mens det faktiske resultatet var negativt. Dette er rapportens viktigste avvik: VISERs finanstall kan undervurdere hvor akutt 2024-situasjonen faktisk var. Disposisjonsfondet på 1,7 % (VISER) bekrefter samme bilde — fondet er **nær tomt**, og kommunen oppgir selv 1 % (28 mill) mot et mål på 10 % (278 mill). Bruk 1,5 % som VISER og «reelt negativt 2024-resultat» som ærlig TOLKNING.

VISER Ved utgangen av 2024 var lånegjelda 3,32 mrd kroner — **88,7 % av driftsinntektene** (89,6 % i de reviderte 2025-tallene) — og kommunedirektøren varslet passering av 100 % i 2025: «gjelda nærmer seg kritisk grense». Rente- og avdragsutgiftene var 10,4 % av driftsinntektene mot et eget mål på maks 6 %. Av fem egne økonomiske handlingsregler brøt kommunen minst fire.

TOLKNING Det sentrale paradokset er at en av Norges sterkeste industri- og teknologikommuner driver en kommune i vedvarende ubalanse. Vekstprofilen forklarer mye av gjelda: en industriby i sterk vekst *må* investere tungt i skoler, sykehjem (nytt sykehjem ~915 mill planlagt 2029), omsorgsboliger og teknisk infrastruktur (renseanlegg, svømmehall) — samlet gjeldsøkning på minst 1 mrd mot 2029. Vekst gir altså **ikke** soliditet; den driver investeringsgjeld som spiser opp handlingsrommet. Hver renteøkning på 1 % koster ca. 29 mill/år. Kombinert med et nær tomt fond er kommunen lite rustet mot rente- og konjunktursvingninger i industrien.

«0-resultat»-budsjett uten fondsbygging. Kommunedirektørens 2024-budsjett var «et år med 0-resultat, uten budsjettert avsetning til fond» — hele handlingsrommet disponert. Kommunen har altså **ikke** bygd buffere i gode skatteår, og står dermed eksponert ved konjunktur- og rentesvingninger i en økonomi dominert av én teknologiklynge. Det er denne kombinasjonen — tomt fond, høy gjeld, ingen fondsbygging — som gjør at en rik teknologiby likevel har en fattig kommunekasse.

3 · Skatteboomen redder ikke kommunen — den maskerer et strukturelt merforbruk

VISER Teknologiprofilen gir sterk skatteinngang. I 2025 lå skatteinntektene gjennom juli «**80 millioner høyere enn budsjettet**», hvorav kommunen beholdt ca. 40 mill etter inntektsutjevning.

Skattemyndighetene signaliserte at den sterke inngangen ville vare ut året. Likevel understreket ordføreren at «**sparetiltak må komme i 2026-budsjettet**»: skatteboomen «demper ikke kravet til sparetiltak», fordi merforbruket var strukturelt (ca. 100 mill akkumulert per august 2025).

TOLKNING Industribasen gir engangs- og konjunkturdrevne skatte-topper som midlertidig **maskerer**, men ikke fjerner, et underliggende driftsproblem. En skatte-topp som dekker et strukturelt merforbruk i ett år, er ikke det samme som å løse det — neste konjunkturvending etterlater samme gap, nå uten buffer. Dette er kjernen i hovedvinkelen: industriskatten er blendende på topplinjen, men den endrer ikke at driften er i ubalanse under den.

Skattenivået har falt fra ~113 % til ~100 % av landssnittet. Kommunedirektørens budsjettpresentasjon viser at Kongsbergs skatteinngang i prosent av landsgjennomsnittet falt fra **112–113 % i 2012–2015** til **98–101 % i 2020–2022**, med et 2024-anslag på 100,4 %. Kongsberg er altså *ikke lenger* en skattesterk kommune målt mot landet — den ligger nå rett på snittet. En stor del av verdiskapingen i industrien tilfaller staten og eierne, ikke kommunekassa, og **inntektssystemet utjevner bort** mye av den lokale skattestyrken. Det nyanserer «rik teknologiby»-bildet kraftig: skatteboomen er reell på kort sikt, men den strukturelle skattefordelen er allerede utjevnet bort.

VISER I motsetning til mange velstående kommuner **har Kongsberg eiendomsskatt**: 7 promille for næring/«verk og bruk» og 2 promille for bolig/fritid. Kommunen gjennomførte retaksering 2023–2026 og vedtok høsten 2025 en forenklet beregningsmetode fra 1.1.2026.

TOLKNING Eiendomsskatten er en **aktiv** inntektskilde, ikke et ideologisk tabu slik den er i mange velstående nabokommuner. Det betyr at Kongsberg, til forskjell fra f.eks. Asker, ikke har en stor uutnyttet inntektsopsjon liggende — boligsatsen er riktignok moderat (2 ‰), men hovedgrepet på inntektssiden er allerede tatt. Når skatten likevel ikke bærer driften, peker det tilbake på at problemet er *strukturelt på utgiftssiden* (kap. 4), ikke en uutnyttet inntektsmulighet.

Den ærlige lesningen. «Skatt +80 mill over budsjett» og «merforbruk ~100 mill akkumulert» bør leses sammen: den ekstra skatten dekker omtrent merforbruket dette ene året, men løser det ikke. Skatteavhengigheten av én dominerende klynge er en strukturell sårbarhet — to svake industriår uten buffer ville ramme hardt. Derfor holder kommunens egen ledelse fast på sparetiltak *tross* skatteboomen.

4 · Pleie og omsorg over behov: mangeårig merforbruk og rekordhøyt sykefravær

VISER PLO ligger 38,7 mill (+1 327 kr/innb) over behovsnivå i 2025, opp fra +35,0 mill i 2024. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	35 792	Lønn, kr/innb	27 646
— Institusjon (253+261)	11 618	Kjøp fra private, kr/innb	2 604
— Hjemmebaserte (254+257+258)	22 111	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	3 587
herav bofellesskap (257)	10 941	Brutto per institusjonsplass, kr	2 341 565
		Andel 80+ langtidsopphold	4,7 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 29 169.

TOLKNING PLO over behov speiler en sektor som strukturelt bruker mer enn både budsjett og behovsnivå tilsier. Helse og mestring har «sprengt budsjettene gjennom mange år»; for 2025 endte sektoren på –21,4 mill — en bedring fra tidligere år, men fortsatt merforbruk. Driverne er økt tjenestevolum, flere ressurskrevende (også yngre) brukere, demensvekst og personell-/rekrutteringsmangel. Den tunge vekten på hjemmebaserte tjenester og bofellesskap (funksjon 257 alene 10 941 kr/innb) er forenlig med en struktur vridt mot hjemmetjenester ved lav andel langtidsplasser (4,7 %).

Sykefravær er en hoveddriver — og et avstemmingspunkt. Kommunens risiko- og vesentlighetsanalyse oppgir et samlet sykefravær på **9,3 %** (mål 6,9 %), høyest i helse og omsorg (**11 %**) og barnehage/kultur (8,5 %). Høyt fravær gir «kostbar bruk av overtid, innleie og vikarer» — en plausibel mekanisme bak at nettopp PLO og barnehage ligger over behov. **Avstemming:** faktaarket/VISER oppgir 7,6 % *legemeldt* fravær (landssnitt 7,7 %), mens kommunens 9,3 % er *totalt* fravær (egenmeldt + legemeldt) på et eldre måletidspunkt. Begge kan være riktige — men det betyr at det reelle fraværproblemet i PLO (11 % totalt) er **større** enn VISERs legemeldte tall antyder.

Barnehage over / grunnskole under = demografi + struktur

VISER Barnehage ligger +9,3 mill over behov (ned fra +20,8 i 2024), mens grunnskole ligger –5,1 mill under (opp fra –15,7). Elevtallet faller ~108 elever/år (~4 %) — over **1 000 tomme pulter** i skolene — og kommunestyret vedtok 6.11.2024 å legge ned Jondalen skole. Grunnskolepoeng 43,4; gruppestørrelse 15,2.

TOLKNING Dette er samme demografi sett fra to sider. Fallende barnetall gir ledig kapasitet; grunnskolen, som er lengst kommet i strukturdebatten, presses derfor under behov gjennom reell stordriftseffektivisering og bevisst innstramming. Barnehagestrukturen henger derimot etter — «økte utbetalinger til private barnehager er krevende å håndtere», og når strukturen ikke er tilpasset ned, blir kostnaden per barn høy. Det forklarer at barnehage ligger over behov samtidig som grunnskole presses under. Strukturkuttene er politisk omstridte: 2026-budsjettet la *ikke* inn nye strukturendringer, og dekket innsparingen midlertidig av disposisjonsfondet i påvente av politisk behandling — en indikasjon på effektiviseringspotensial som ennå ikke er realisert.

5 · Handlingsrom: villet effektivisering på toppen, skjerming av tjenestene

VISER Administrasjon er det største negative avviket: **–73,3 mill (–2 512 kr/innb)** under behov i 2025, dypere enn –49,6 mill i 2024. Omstillingsprogrammet retter seg eksplisitt mot stab og administrasjon — redusert kjøp av konsulent-/utredningstjenester, gjennomgang av organisasjonsstruktur og rammeinnsparinger. Sosial (–43,4 mill) og barnevern (–37,7 mill) ligger også klart under behov.

TOLKNING At Kongsberg ligger så lavt på administrasjon er konsistent med en kommune som **skjerner tjenestene og kutter på toppen** — villet effektivisering, ikke kapasitetssvikt. Et målingsforbehold gjelder likevel: lav KOSTRA-ført administrasjon kan delvis skyldes hvordan en stor, industripreget kommune fører fellesfunksjoner og interkommunalt samarbeid (Kongsbergregionen). For sosial og barnevern peker tilsynene ikke mot forsvarlighetssvikt:

Barnevern og sosial under behov — men ingen statlige lovbrudd. Statsforvalterens landsomfattende tilsyn med barneverntjenestens oppfølging av barn i fosterhjem (2023) konkluderte med at det **ikke ble avdekket lovbrudd**; tjenesten hadde «gode rutiner», med forbedringspunkter på dokumentasjon av barns medvirkning. Det er altså ingen dokumentasjon på at barnevern/sosial er presset under behov gjennom forsvarlighetssvikt. TOLKNING: et høyt utdannings- og sysselsettingsnivå gir trolig lavere underliggende sosialhjelps- og barnevernsbehov enn landssnittet, slik at «under behov» her dels reflekterer et faktisk lavt behov, dels stram drift.

Inntektssiden: eiendomsskatten er allerede tatt i bruk

	GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
11	Eiendomsskatt — aktiv: 7 ‰ næring/verk og bruk, 2 ‰ bolig; retaksert 2023–26	Inntekt	innført	lav
12	Strukturkutt skole/barnehage — demografidrevet, men politisk omstridt og delvis utsatt	Struktur	delvis vedtatt	høy
13	Sykefravær / vikarbruk i PLO — 11 ‰ i PLO mot mål 6,9 ‰; kostbar overtid/inleie	Drift	pågående	middels

TOLKNING Til forskjell fra mange velstående kommuner har Kongsberg *ikke* en stor utnyttet inntektsoppsjon — eiendomsskatten er allerede aktiv (boligsatsen kan riktignok justeres). Handlingsrommet ligger derfor primært på utgiftssiden, og der peker to spor seg ut: (a) **strukturkutt** i skole/barnehage som matcher det fallende barnetallet, og (b) å redusere **sykefraværet og den tilhørende vikar-/overtidsbruken** i PLO. Begge er reelle indikasjoner på effektiviseringspotensial — men begge møter friksjon: strukturkutt er politisk betent og delvis utsatt, og fraværarbeid gir effekt over tid, ikke i ett budsjettår.

Handlingsromslogikken. Kongsberg kan ikke spare seg ut av ubalansen med ostepølse: administrasjon, sosial og barnevern ligger alt under behov (kapasitets- og forsvarlighetsrisiko, ikke potensial). Det reelle valget står mellom (a) å gjennomføre de demografidrevne strukturkuttene i skole/barnehage, (b) å hente varig effekt av sykefraværs- og bemanningsarbeidet i PLO, og (c) å bygge

buffer i gode skatteår i stedet for å disponere hele handlingsrommet løpende. Skatteboomen gir pusterom — men kommunens egen ledelse er tydelig på at den ikke demper kravet til sparetiltak.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down og finansindikatorene (NDR 1,5 %, fond 1,7 %, gjeld 89,6 %) er VISER. Avstemmingen mot 2024-resultatet (–105 mill), forklaringen på PLO-merforbruket, sykefraværsavstemmingen og vurderingen av om lavkostdriften er villet effektivitet eller underdekning er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall, kommunekonsern (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeringen og inntektssystemet (skatteutjevning).
- **Kommunedirektørens økonomi- og handlingsplan** — skattenivå mot landssnittet, renteutgifter, lånegjeld, disposisjonsfond, demografi, «0-resultat»-budsjett.
- **Viken Kommunerevisjon — risiko- og vesentlighetsanalyse (mai 2024)** — sykefravær 9,3 % (PLO 11 %), økonomistyring som vedvarende risiko, demens, fastleger, psykisk helse/rus.
- **Statsforvalteren / Helsetilsynet** — fosterhjemstilsyn 2023 (ingen lovbrudd).
- **Laagendalsposten** — 2024-regnskapstall (NDR –105 mill, gjeld 88,7 %, fond 1 %), skatteboom +80 mill, gjeld «nærmer seg kritisk grense», merforbruksbane.

Forbehold

1. **NDR-avstemmingen.** NDR 1,5 % (VISER) virker budsjettert/normalisert, mens det faktiske 2024-resultatet var –105 mill (negativt). Det er uavklart om VISER-tallet er budsjettert, et flerårssnitt eller en annen avgrensning — bør avklares mot VISER-metodikken.
2. **2024-årsregnskapet ble ikke lokalisert som lesbar PDF.** 2024-tallene (NDR –105 mill, gjeld 88,7 %, fond 1 %) stammer fra Laagendalspostens omtale av kommunedirektørens analyse, ikke fra selve årsregnskapsdokumentet, og bør verifiseres mot kommunens vedtatte årsregnskap 2024.
3. **2025-tallene er prognoser/tertialtall** (helse/omsorg –21,4 mill; samlet ~–80–100 mill), ikke endelig avlagt regnskap.
4. **Sykefravær: 9,3 % totalt (kommunen/VKR, per 1.8.2023) vs. 7,6 % legemeldt (VISER).** Ulik definisjon og måletidspunkt; det reelle PLO-fraværet (11 % totalt) er større enn det legemeldte tallet antyder.
5. **Lav KOSTRA-ført administrasjon** kan delvis skyldes føring av fellesfunksjoner og interkommunalt samarbeid (Kongsbergregionen), ikke bare reell innstramming.
6. Sektorvis merforbruk 2024 i kroner per tjenestoområde er kun delvis funnet; eksakte eiendomsskatteinntekter og 2026-satser etter omleggingen er ikke tallfestet.

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den anbefaler ikke flat ostehøvel i sektorer som alt ligger under behov (kapasitets- og forsvarlighetsrisiko, ikke potensial), den leser ikke skatteboomen som en løsning på det strukturelle merforbruket, og den omtaler aldri merforbruk som «sløsing». Hovedfunnet — rik teknologiby, fattig kommunekasse, med en industriskatt som maskerer ubalansen — og hovedforbeholdet — NDR-avstemmingen mot 2024-resultatet — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, kommunekonsern, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · kommunedirektørens økonomi- og handlingsplan · Viken Kommunerevisjon ROV (mai 2024) · Statsforvalteren/Helsetilsynet (fosterhjemstilsyn 2023) · Laagendalsposten (2024-regnskap, skatteboom, gjeld). Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING-skillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».